

desde dicho punto la primera invocación a Ntra. Señora, después de haber saludado a la Cruz.

Por la misma razón y a igual distancia próximamente en dirección al Oeste, se levanta un oratorio o capillita dedicada a los Santos José y Andrés, reformada en nuestros días, desde donde los peregrinos que de la parte del Cellent y del Torn vienen al Santuario dirigen su primer saludo a Nuestra Señora.

(Continuará)

La devoció a la Mare de Deu del Collell

Les romeries

No sabem si ens mouen a preferir aquest tema sobre tots els altres les fortes emocions que se experimenten al Collell en dies de romeria, o si es la tristor que embolcalla el nostre esperit cada jorn que passem la vista pel historial de les processons, nom amb que foren coneguts fins al segle XVIII els piadosos romiatges a n' aquest Santuari.

¿Ens atia tal volta el desig de que retornin els dies gloriosos en que aquest casal de Maria era tan i tan visitat de romeus de tots els indrets? No ho sabem; més, es ben cert que una força irresistible ens empeny a obrir aquesta secció donant a conèixer aquelles belles manifestacions populars d' homenatge a la Regina del Collell.

No hem pas pogut saber amb certesa en quin any començaren les romeries, que nascudes en la Vall del Collell adquiriren tanta ufana que les viles i pobles se disputaven l'honor de rendir pleitesia a la nostra Sobirana; més judiquem, amb algú dels cronistes d' aquest Santuari, que fou tan bon punt s' hagué llevat l' entredit, a últims de l' any 1483.

Del cerimonial de les romeries ne resten moltes notes, que com a gentils flors bosquetanes se mostren amb una senzillesa que captiva. No volem pas privar-vos, llegidors, de fruir-les amb tot son encís, i amb la temença de que perdin llur flaira camperola no les tocarem pas; les donem tal com foren escrites.

“Modo com se reb a las professóns

Sempre que alguna Vila o parroquia ve a Professó a visitar esta Capella del Collell, es acostumat tocar las campanas, quant venen y quant sen van, y dels residents de la Capella ixen tres ab llurs capas y bordons, portant els minyóns la Creu y Ganfanóns y dos los candaleros ab llurs ciris ensesos; y dos Pabordres o altres ab las Atxes ensesas van junts a esperarlos y rebre al Pórtal del costat de hont venen; portant la imatge de M.^a SS.^{mas} a las mans y qui la porta la fa tocar ab la vera Creu que